

160.000 mázsa gabona termett Szegeden.

— A hatóság szerint eddig szénhiány miatt nem csépeltek. —

Néhány nap előtt beszámoltunk arról a tapasztalatunkról, hogy Szegeden a cséplés az idén sehogy sem akar megindulni és hogy július 15-éig alig számbavehető gabonamennyiséget szállítottak be a gazdák. Ebből a tapasztalatból azt a közelfekvő következtetést vontuk le, hogy a termelők nem akarják a gabonát bejelenteni és inkább lovakkal nyomtatnak, csak hogy az ellenőrzést kikérüljék.

Ezekre a megállapításokra és következtetésekre kedden Fodor Jenő tanácsnoktól igen érdekes közléseket kaptunk, amelyek egyúttal áttekinthető képét adják a termés eredményének, a cséplés mikénti helyzetének és a jövő évi ellátásnak.

Az aratási munkát minden fennakadás nélkül elég gyorsan fejezték be a gazdák. Kézi munkaerőben érezhető hiány nem volt. Már a hordással baj van. Nincsen iga. Lovakban óriási a hiány, aminek abrak- és takarmányhiány az oka. Van ugyan egy katonai fuvarozó kirendeltség, ámde ennek igénybevétele azért bajos, mivel egy kocsist, mint a lovakat el kell látni étellel. Hiszen a tanyai ember épen azért nem tart elég lovat, mert nem képes etetni. Más fuvarost kapni csaknem lehetetlen, mivel a tanyaiak semmi pénzért sem vállalnak fuvar, legfeljebb ha felét kapiják a fuvarozott gabonának.

— A gazdákat semmiesetre sem lehet passzív rezisztenciával vádolni, — mondotta Fodor — mivel eltekintve a fenti okoktól, az is akadályozta a korai cséplést, hogy nem volt elég szén, sőt még ma sincs itt a teljes mennyiség. Ennek kárát maguk a gazdák látják elsősorban, mivel elesetek a 90 koronás prémiumos ártól, amit kaptak volna. Ezen július 15-éig szállíthattak volna. Épen ezért nyomtatnak sokfelé lovakkal, ami meg is van engedve. Tessék figyelembe venni, hogy a gazdától még márciusban elrekvirálták a július 15-től augusztus 15-éig megengedett gabonajárandóságot, amikor azonban megengedték nekik, hogy azt a korai termésből pótolhassák. Csak természetes, hogy a gazdák kifogyva teljesen a kenyérmagból, nem várták meg a cséplés rendjét, hanem nyomtatnak, mihelyst lehetett, hogy házi szűk ségüket fedezhessék. Hogy ezen a réven történhetnek, sőt bizonyára történnek is visszaélések, az valószínű. Ámde ennek is nyomára lehet jönni. Pontos adatok állanak ren-

delkezésünkre arról, hogy kinek mennyi a bevetett földje. A felajánlások, illetőleg a feleslegek bejelentése után az átvételi bizottságnak módjában áll — a megállapított termésátlag nyomán — kideríteni, hogy lelkiismeretesen jelentette-e be mindenki a termésfölségét és módjában áll a visszaéléseket meg is torolni.

Egyelőre alig 300 métermázsza főlség van bejelentve. Hogy mennyi lesz, az kiszámíthatatlan. A termés gyenge, átlagban a kalászosok 3 métermázsát adnak holdankint. A megejtett próbacséplések keresztként 17 és 34 kiló között váltakoztak. A Székács-féle nemesített gabona azonban messze kimagaslik a többi gabona fölött. Ugy mennyiség, mint minőség dolgában. A szemek nem kisebbek a szép rizsszemeknél, a szalma is nagyobb és dusabb, mint a szegedi buza, a mely sok helyen üszkös is. A kormánynak, de különösen a törvényhatóságnak sulyt kellene reá helyezni, hogy minél nagyobb terület vessenek be nemesített kenyérmagvakkal.

Ami a szegedi terméseredményt illeti, arra nézve Fodor tanácsnok a következő adatokat bocsátotta rendelkezésünkre:

— Szeged területén 53.699 hold van buzával, rozsszal, árpával és zabbal bevetve. Ha elfogadjuk a 3 mázsás átlagot, akkor 161.097 mm. gabona termett és pedig 32.100 mm. buza, 113.400 mm. rozs, 7800 mm. árpa és 7600 mm. zab.

Ebből a mennyiségből visszatartanak a termelők házi szükségletre és állattartásra 81.322 métermázsát, a július 15-től augusztus 15-ig terjedő időre elrekvirált gabona térítésére 6777 métermázsát, az időszaki munkások ételmezésére 5916 métermázsát és vetőmag céljaira 53.699 métermázsát, összesen tehát 147.424 métermázsát. Ha ehhez hozzászámítjuk a nem termelők, azaz hatósági ellátásra utaltak 90.135 métermázsányi szükségletét, akkor kiderül, hogy 237.579 métermázsza gabonára lenne Szegednek szüksége, amiből csak 161.097 métermázsza van meg. A hiány tehát 76.462 métermázsza. Ennek természetesen nincsen semmi különös jelentősége, mivel béke idején legalább 300 métermázsza gabonabehozatalra szorult Szeged, amit bőven fedezett Csongrád, Csanád, Bánát és Bácska bő termése, aminthogy fedezi az idén is.

dig az indemnitások előterjesztése alkalmával is módot nyújtott arra, hogy a hadikiadásokba betekintést nyerjünk, a teljes kép természetesen csak a költségvetésből ítélhető majd meg.

Ami a fogyasztási adókat illeti, tévesnek tartja, hogy a fogyasztás megadóztatása csupán az alsóbb néposztályokat terheli, sőt épen ezeknél érvényesül az elhárítás. Azt sem feledheti, hogy az egyenes adóztatás alól az említett osztályokat majdnem teljesen mentesítik. Egyáltalában nem helyes apriorisztikus tételekből kiindulni. A hadi nyereségadó kulcsát az idén tetemesen emeltük, elmegyünk már a 60 százalékgig. Ha nagy vagyonadó behozatalát tervezik, ez azt jelenti, hogy a vagyont egyszerre nagyobb mértékben adóztassuk meg. Ebben az irányban folynak az előmunkálatok, de ma még időelőttinek tartja a részletekre kiterjeszkedni.

Ábrahám Dezső báró Wimmer osztrák pénzügyminiszternek tegnap az osztrák képviselőházban a jegybank kérdésében tett nyilatkozatait teszi szóvá. Wimmer osztrák pénzügyminiszter Magyarországot hibáztatja, hogy az élelmiszerekkel való gazdálkodás dolgában nem törekedett megállapodásra és ez is a bankjegyzaporodására vezetett. Ez nem áll, mert a bankjegyzaporodás azért következett be, mert az iparcikkeket nem maximálták. Mig minálunk az élelmiszerek ára legfeljebb 70—75 százalékkal emelkedett, addig az osztrák iparcikkeken 2000—3000 százalékos áremelkedés történt.

Azt mondja az osztrák pénzügyminiszter, hogy Magyarország a békében is nagyobb mértékben vette igénybe az Osztrák-Magyar Bankot. Ez csak a jelzálogköcsönökre áll. A bankjegyzaporodás egyik fő oka az is, hogy a különböző osztrák nemzetiségek politikai célokra is igénybe vették a bankot. A lengyelek például Galícia restaurálása címen ma is egy milliárd erejéig vették igénybe a jegybankot.

Popovics Sándor pénzügyminiszter részben elismeri azt, hogy a bankjegyzaporodásnak egyik oka az volt, hogy az iparcikkeket Ausztriában nem maximálták, ezzel szemben megállapítja, hogy az Osztrák-Magyar Bank különösen a békében megfelelt a magyar igényeknek.

Ezután a sőjövédékre vonatkozó törvényjavaslatot változatlanul elfogadták. A Magyar Földhitelintézet által engedélyezendő vizsábályozási kölcsönökről szóló törvényjavaslatot vita nélkül elfogadták.

A szénadóról szóló javaslatot Münnich Kálmán ismertetette. Báró Lévy Lajos szerint a szénárak a javaslat benyújtása óta is jelentékenyen emelkedtek. Kérde, nem lehet-e kedvezményt statuálni a magyar szénnek. Ha Ausztriában nem jönne a törvény létre, mi lesz a visszatérítéssel?

Ábrahám Dezső kérde, biztosítva van-e a husz százalékos átutalás Magyarország javára?

Bizony Ákos az iránt érdeklődik, hogy miután a szén az egész világon fogyóban van és pótlékról gondoskodni kell, mi lesz a földgázzal?

Popovics Sándor pénzügyminiszter: Azt hogy szén van elég, csak feltárni szükséges, amihez sok munkáskéz kell. A földgáz nagyobb hasznosítását az akadályozza, hogy a csővezetékek előállítására rendkívüli nehézségekkel jár. A szén szállítása nem külön adó tárgya, de a tarifák általános emelésével a szénszállítás is drágább lesz. Az államvasut rendkívüli kiadásai folytán ma a deficit felé halad, holott a háboru elején nagyobb bevételei voltak, de a személyzet-kiadások ezzel szemben rendkívüli módon megnöttek.

Az átutalás tekintetében Németországgal már folyamatban vannak a tárgyalások. Ausztriával szemben sem lesznek nehézségeink. A szén minőségéhez szabni az adót, tetszetős felfogás, de ebben az esetben az átutalás tekintetében rendkívüli nehézségek álltak volna elő. A végrehajtási utasításban

Az adójavaslatok a pénzügyi bizottságban.

— A só- és szénadót megszavazták. — Emelni fogják a vagyonadót.

— Összel a kormány költségvetést terjeszt be. —

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.)

A képviselőház pénzügyi bizottsága kedden délelőtt 10 órakor kezdte meg tanácskozását báró Madarassy Gábor elnöklésével. Az előadói tisztelet Barta Ödön töltötte be. A kormány részéről Popovics Sándor pénzügyminiszter volt jelen.

A napirend előtt Bródy Ernő szólalt föl. Három kérdést óhajtott felvetni: Az első a Bécs—Budapest közt járó légi postán előfordult katasztrófa kérdése. Második kérdése a költségvetés előterjesztésére vonatkozik. A pénzügyminiszter nyilatkozott már ebben a kérdésben, azt mondván, reméli, hogy a költségvetést ősszel előterjesztheti. Ausztriában már előterjesztették a költségvetést olyan expozé kíséretében, amelyre Magyarországnak okvetlenül válaszolnia kell. Kérde, hogy számíthatunk-e ősszel a költségvetésre? A harmadik kérdés szoros összefüggésben van a tárgyalás alá kerülő javaslatokkal. A kormány a legszükségesebb fogyasztási cikkeket adóztatja meg: felemeli a só árát, megadóztatja a szénét, most felemelték a liszt árát, nemcsak a nullás lisztét, hanem a közönsé-

ges fajtájukát is. Mindez a fogyasztó közép- és munkásosztályt sújtja. Felmerül már most ezzel szemben az a kérdés, hogy mi lesz a háborus konjunktúrák folytán létrejött rendkívüli hadinyereségek megadóztatásával. A szolid üzleti vállalkozást béklyóba verni nem akarja, de a tőke és munka nélkül a háborus szerencsétlenség folytán előállott szerencsét nem engedheti az állam a kezei közül kisiklani. Nemcsak arról van szó, hogy az állam megfelelő bevételeinek biztosítása végett, hanem a szociális igazság és a belső béke szempontjából is követelje meg, hogy a hadimilliómosok nyereségük tekintélyes részét adják vissza az államnak. A tervezett nagy vagyonadó tekintetében és behozatalának időpontja iránt intéz kérdést a pénzügyminiszterhez.

Popovics Sándor pénzügyminiszter: A költségvetés előterjesztésére nézve most is csak megismételheti, hogy az indemnitás lejártá után költségvetést óhajtott előterjeszteni. Ebben az irányban a munkálatok már folyamatban vannak és reméli, hogy a költségvetést ősszel előterjesztheti. Különben már ed-